

84

JÚN
2013

Založené 1984
Zväzok VIII.

Founded 1984
Volume VIII.

Annual subscription (4 numbers): 16 €
Additional 4 € for mail

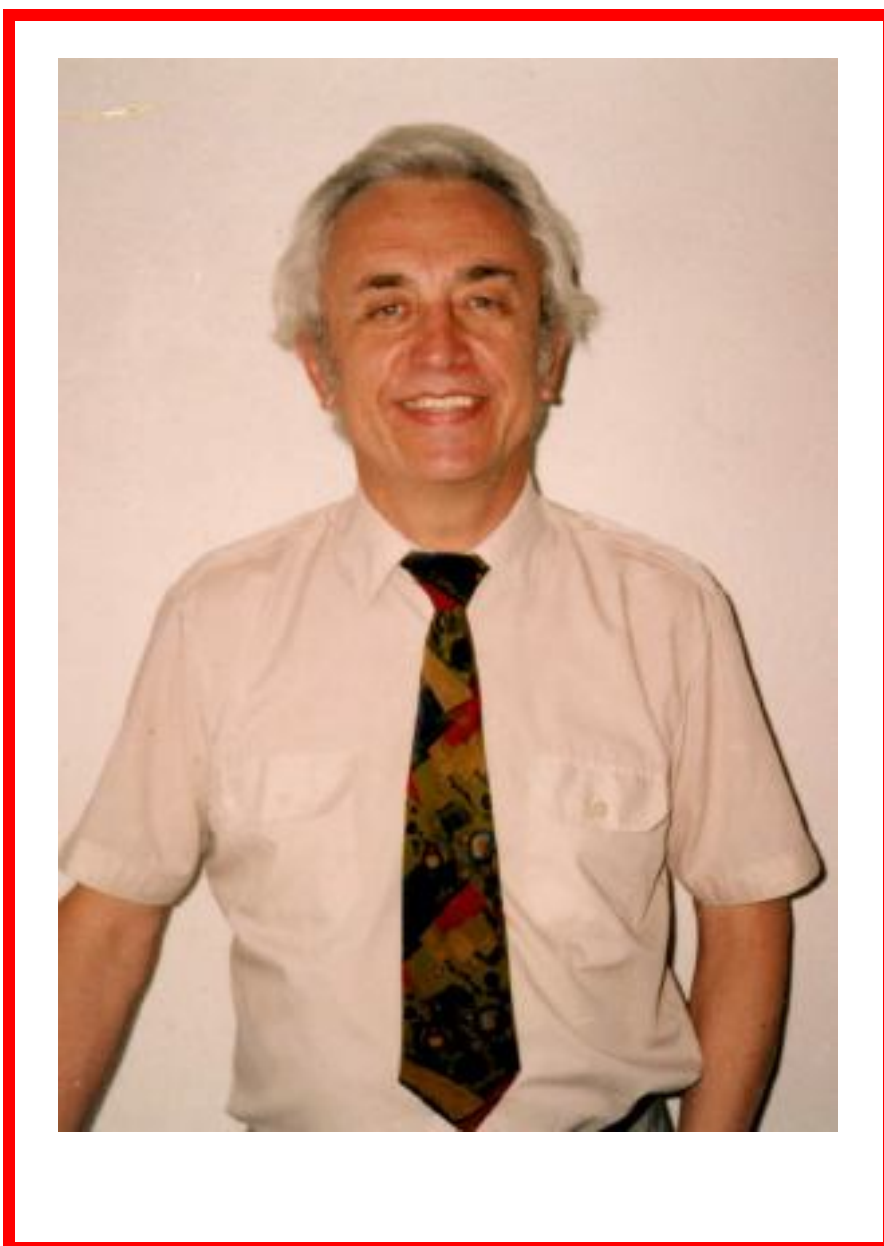
OBSAH

CONTENTS

Beďovi k osemdesiatke.....	35
Originály venované B. Formánkovi k 80.	39
Peter Gvozdják: Dvojfázové necyklické zámery štyroch ťahov bieleho	41
5. časť: A(B)CD/C(D)AB.....	41
Album FIDE 2004-2006	47
Originály.....	48
Bedrich Formánek: Cvrček 100-ročný.....	56
Definitívne výsledky	57
Marek Kolčák: Vilnius 2013.....	58
Marek Kolčák: Znovu Bratislava, znovu Dragoun	60
Definície použitých exoprvkov.....	62
PAT A MAT tourneys	64
Zoznam podporovateľov PAM	64

PAT a MAT

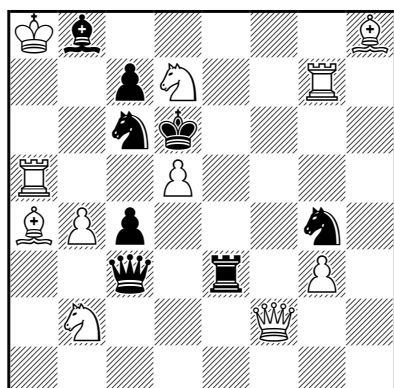
ČASOPIS KOMPOZIČNÉHO ŠACHU
CHESS COMPOSITION MAGAZINE
ЖУРНАЛ ШАХМАТНОЙ КОМПОЗИЦИИ

*Doc. Ing. Bedřich Formánek, PhD.,
zakladateľ a prezident Slovenskej organizácie kompozičného šachu
6. júna 2013 zavŕšil osemdesiaty rok svojho života.
Srdečná gratulácia!*

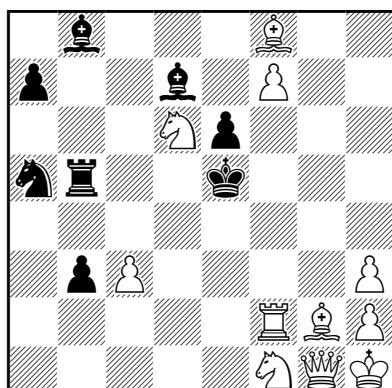
Originály venované B. Formánkovi k 80. narodeninám

Jozef Ložek
Lukáčovce

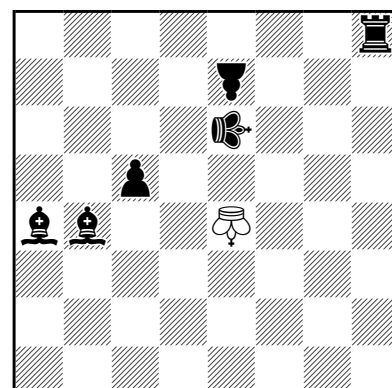
99 #2 (11+8)

Emil Klemanič
Pezinok

100 #2 (11+8)

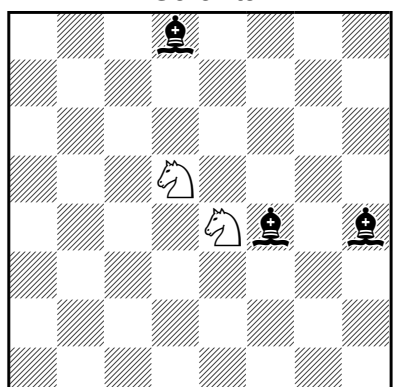
Karol Mlynka
Bratislava

101 #2 (1+6)

čierny musí šachovať
♞ prešporský kráľ,
♝ hlúpy kráľ, ♣ berolina

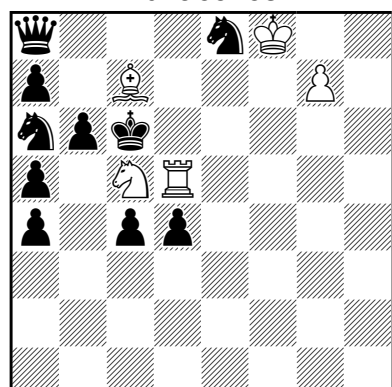
Ladislav Packa
Galanta

102 h#2 (2+3)

republikánsky šach
pozri riešenie

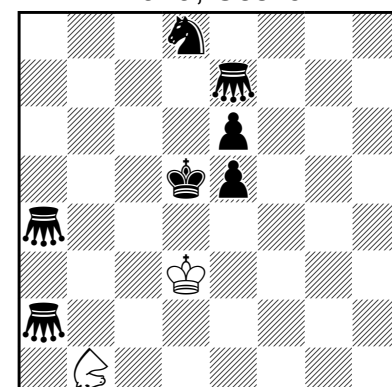
Jozef Ložek
Lukáčovce

103 h#2 (5+10)

b) ♙c7

Václav Kotěšovec
Praha, Česko

104 sh#80 (2+7)

♞ tátošový cvrček,
maximálnik

■ 99: 1. ♘e5! hr. 2. ♖d7#, 1... ♜f6 2. ♚:f6#, 1... ♞g:e5 2. ♚:f6#, 1... ♝:e5 2. ♚:c5#, 1... ♚:e5 2. ♘:c4#, 1... ♞e7 2. ♘f7#, 1... ♞c:e5 2. ♚:f8#, 1... ♚:e5 2. ♚:f4#. Jednofázová skladba s obeťou jazdca a viacnásobným blokováním voľného poľa. (PG)

■ 100: 1... ♙:d6 2. ♙g7#, 1... ♞c6 2. ♘c4#, 1. ♙e4? hr. 2. ♚g7#, 2. ♚g5#, 2. ♚g3#, 1... ♙:d6!, 1. ♝f4? hr. 2. ♚d4#, 2. ♚e3#, 1... ♝b4!, 1. ♝f3!? hr. 2. ♚d4#, 1... ♝d5 2. ♚e3#, 1... ♝b4 2. ♚c5#, 1... ♙d5 2. ♝f5#, 1... ♞c6!, 1. ♙f3! hr. 2. ♚g5#, 1... ♙f4 2. ♚g3#, 1... ♙f6 2. ♚g7#. Ide o symbolickú skladbu. V úlohe je spolu sedem hrozieb, zo začiatku je ich viac, lebo človek žije intenzívne, ale napriek tomu tieto odráža. Časom sa upokojí, hrozieb je menej, ale sú čoraz zákernejšie. V úlohe fáza tri dáva voľné pole a fáza štyri dokonca dve, ale brániť sa už nedá. Tou ôsmou tematickou hrozbou je samotný vek jubilanta... Ale teraz vážne, v skladbe je spracovaná trojfázová voľná záměna. Okrem toho ešte biely Grimshaw a taká čudná redukcia hrozieb.

■ 101: 1... ♙c2+ a 2. ♙d5=♙# A, 1... ♙c6+ b 2. ♙f5=♙# B, (1. ♙e5+? ♙c3+!, 1. ♙e3? ♙d2+!), 1. ♙f4? t., 1... ♝h4+ c 2. ♙f6=♝# C, 1... ♝f8+ d 2. ♙e4=♝# D, 1... ♙d2+!, 1. ♙d5+? ♝h5+ e 2. ♙d6=♝# E, 1... ♝d8+ f 2. ♙e5=♝# F, 1... ♣d6+!, 1. ♙f5+ ? ♝h5+ e 2. ♙f6=♝# C, 1... ♝f8+ d 2. ♙e5=♝# F, 1... ♣f6+!, 1. ♙d3? t., 1... ♙c2+ a 2. ♙c4=♙# G, 1... ♙b5+ g

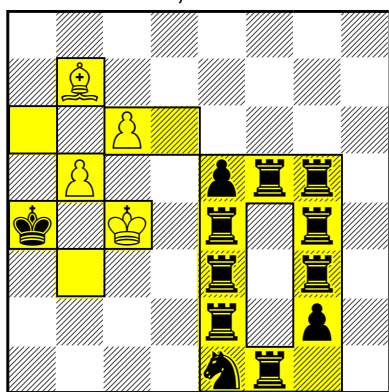
2. ♖f5=♔# B, 1... ♗h3+ h 2. ♖d6=♗# E, 1... ♗d8+ f 2. ♖e3=♗# H, 1...c4+!, 1. ♖f3! t., 1... ♔d1+ i
2. ♖d5=♔# A, 1... ♔c6+ b 2. ♖g4=♔ # I, 1... ♗h3+ h 2. ♖f6=♗# C, 1... ♗f8+ d 2. ♖e3=♗# H. Z-(2,2,2,2,4,4)-99. „One man show“.

■ 102: a) diagram: 1. ♔f4-h6 ♘d5-f4 2. ♔d8-g5 ♘e4-f6 [+♖h5]#, b) ♔d8→e1: 1. ♔f4-h2 ♘d5-f4 2. ♔e1-g3 ♘e4-f2 [+♖h3]#, c) v b) ♔f4→e3: 1. ♔e3-g1 ♘d5-e3 2. ♔h4-f2 ♘e4-g3 [+♖f1]#, d) v c) ♔h4→a5: 1. ♔e3-c1 ♘d5-e3 2. ♔a5-d2 ♘e4-c3 [+♖d1]#, e) v d) ♔e3→c5: 1. ♔c5-a3 ♘e4-c5 2. ♔e1-b4 ♘d5-c3 [+♖a4]#, f) v e) ♔e1→d8: 1. ♔c5-a7 ♘e4-c5 2. ♔d8-b6 ♘d5-c7 [+♖a6]#, g) v f) ♔c5→d6: 1. ♔d6-b8 ♘e4-d6 2. ♔a5-c7 ♘d5-b6 [+♖c8]#, h) v g) ♔a5→h4: 1. ♔d6-f8 ♘e4-d6 2. ♔h4-e7 ♘d5-f6 [+♖e8]#. Po ďalšom premiestnení ♔d6 na f4 sa zopakujú pozície a). „Osem fáz ako osem desaťročí a dvojníkový cyklus, ktorý dokazuje, že osemdesiatkou sa nič nekončí“.

■ 103: a) 1. ♖:d5 g8 ♗ 2. ♗c6 ♗g5#, b) 1. ♜:c5 g8 ♘ 2. ♜b7 ♘e7#. Téma fénix (premena na figúru branú v predchádzajúcom priebehu).

■ 104: 1. ♞a5 2. ♞f7 3. ♞h6 4. ♞f5 5. ♞e3 6. ♞c4 7. ♞d4 8. ♞f6 9. ♞g5 10. ♞h4 11. ♞b4 12. ♞a3 13. ♞a2 14. ♞b5 15. ♞c7 16. ♞e8 17. ♞g7 18. ♞g8 19. ♞f5 20. ♞e3 21. ♞c2 22. ♞d2 23. ♞a5 24. ♞d4 25. ♞e4 26. ♞c6 27. ♞f6 28. ♞f3 29. ♞f2 30. ♞h2 31. ♞g4 32. ♞g3 33. ♞d6 34. ♞f4 35. ♞f1 36. ♞a1 37. ♞f6 38. ♞f7 39. ♞d4 40. ♞h4 41. ♞e3 42. ♞c2 43. ♞a3 44. ♞a2 45. ♞b5 46. ♞d6 47. ♞f5 48. ♞f4 49. ♞e4 50. ♞g6 51. ♞d6 52. ♞h4 53. ♞g2 54. ♞h2 55. ♞h4 56. ♞h5 57. ♞f5 58. ♞h6 59. ♞f7 60. ♞e8 61. ♞f8 62. ♞c5 63. ♞b4 64. ♞g6 65. ♞c2 66. ♞c1 67. ♞e4 68. ♞a4 69. ♞d6 70. ♞e7 71. ♞c5 72. ♞c6 73. ♞d7 74. ♞e7 75. ♞f5 76. ♞c2 77. ♞c1 78. ♞e4 79. ♞c5 80. ♞c6 ♖c3#.

Ivan Skoba
Zlín, Česko

105 h#80 (4+12)

šachovnica, pozostávajúca iba zo žltých polí, znázorňuje osemdesiatku

64. ♗g4 ♔b7 65. ♗f5-g5 ♔a6 66. ♗e5-f5 ♔b7 67. ♗e4-e5 ♔a6 68. ♗e4 ♔b7 69. ♗e3 ♔a6
70. ♗e2 ♔b7 71. ♗g2-g1 ♔a6 72. ♗g3-g2 ♔b7 73. ♗g4-g3 ♔a6 74. ♗g5-g4 ♔b7 75. ♗f5-g5
♔a6 76. ♗e5-f5 ♔b7 77. ♗e5 ♔a6 78. ♗d6 ♔b7 79. ♗:c6 ♔a6 80. ♗:b5+ ♔a6:b5#.

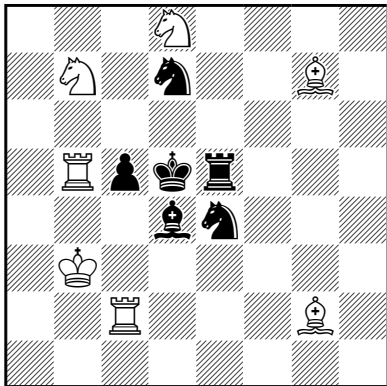
■ 105: 1.g1 ♜ ♔a6 2. ♜g2 ♔b7 3. ♗e2-e1 ♔a6 4. ♜e2 ♔b7 5. ♗g1 ♔a6 6. ♗e1-f1 ♔b7 7. ♜e1 ♔a6 8. ♗g1-g2 ♔b7 9. ♜g1 ♔a6 10. ♗e2 ♔b7 11. ♗e4-e3 ♔a6 12. e4 ♔b7 13. ♗e5 ♔a6 14. ♗g5-f5 ♔b7 15. ♗g4-g5 ♔a6 16. ♗g3-g4 ♔b7 17. ♗g2-g3 ♔a6 18. ♜g2 ♔b7 19. ♗e2-e1 ♔a6 20. ♜g1-e2 ♔a6-b7 21. ♗g1 ♔a6 22. ♗e1-f1 ♔b7 23. ♜e1 ♔a6 24. ♗g1-g2 ♔b7 25. ♜g1 ♔a6 26. ♗e2 ♔b7 27. e3 ♔a6 28. ♗e5-e4 ♔b7 29. ♗f5-e5 ♔a6 30. ♗g5-f5 ♔b7 31. ♗g4-g5 ♔a6 32. ♗g3-g4 ♔b7 33. ♗g2-g3 ♔a6 34. ♜g2 ♔b7 35. ♗e2-e1 ♔a6 36. ♜e2 ♔b7 37. ♗g1 ♔a6 38. ♗e1-f1 ♔b7 39. ♜e1 ♔a6 40. ♗g3-g2 ♔b7 41. ♜g3 ♔a6 42. e2 ♔b7 43. ♗e3 ♔a6 44. ♜e4 ♔a6-b7 45. ♗g2-g3 ♔a6 46. ♜g2 ♔b7 47. e1 ♗ ♔a6 48. ♗e2 ♔b7 49. ♜e1 ♔a6 50. ♗g3-g2 ♔b7 51. ♜g3 ♔a6 52. ♗e3-e4 ♔b7 53. ♗e3 ♔a6 54. ♜e2 ♔b7 55. ♗g2-g3 ♔a6 56. ♜g2 ♔b7 57. ♗e1 ♔a6 58. ♗f1 ♔b7 59. ♜g1 ♔a6 60. ♗e2 ♔b7 61. ♜e1 ♔a6 62. ♗g2 ♔b7 63. ♗g4-g3 ♔a6 64. ♗g4 ♔b7 65. ♗f5-g5 ♔a6 66. ♗e5-f5 ♔b7 67. ♗e4-e5 ♔a6 68. ♗e4 ♔b7 69. ♗e3 ♔a6 70. ♜e2 ♔b7 71. ♗g2-g1 ♔a6 72. ♗g3-g2 ♔b7 73. ♗g4-g3 ♔a6 74. ♗g5-g4 ♔b7 75. ♗f5-g5 ♔a6 76. ♗e5-f5 ♔b7 77. ♗e5 ♔a6 78. ♗d6 ♔b7 79. ♗:c6 ♔a6 80. ♗:b5+ ♔a6:b5#.

Originály z tohto čísla možno nájsť na: <http://www.jurajlorinc.com/chess/patamat.htm>.

Číslo počítačom nekontrolovaných skladieb sú podčiarknuté.
The numbers of the compositions not computer tested are underlined.

ORIGINÁLY

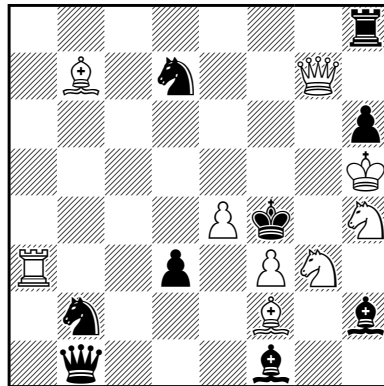
Eugene Rosner
Havertown, USA

142 #2 (7+6)

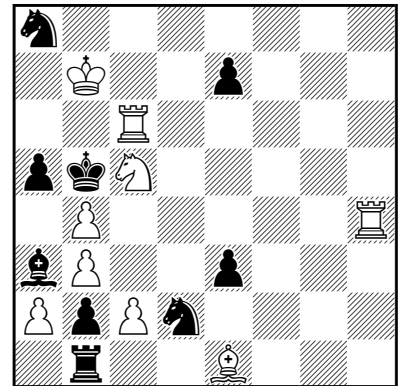
- otočiť okolo d5 v smere hodinových ručičiek
- b) 90 stupňov (Kb7-Kd5)
- c) 180 stupňov (Kf7-Kd5)
- d) 270 stupňov (Kf3-Kd5)

Daniel Papack
Berlín, Nemecko

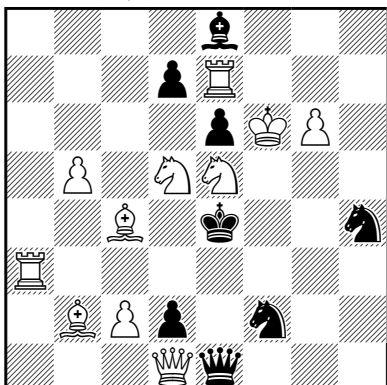
143 #2 (9+9)

Živko Janevski
Gevgelija, Macedónsko

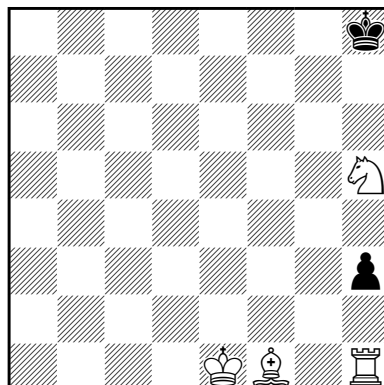
144 #2 (9+9)

Barry Barnes
Kent, Veľká Británia

145 #2 (11+8)

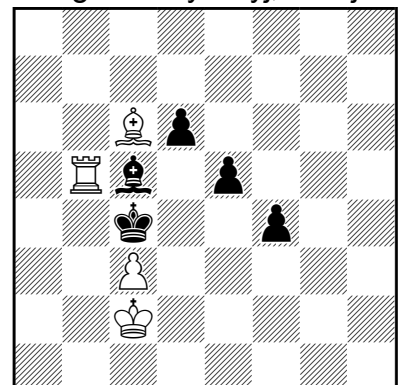
Karol Mlynka
Bratislava

146 #4 (4+2)

- b) ♖f1→e6, c) ♖f1→c1,
- d) v c) ♖h1→a1

Alexandr Caplin
Novograd-Volynskij, Ukrajina

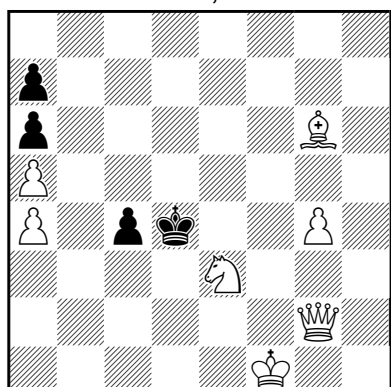
147 #4 (4+5)

■ **142:** a) 1. ♖d2! t., 1... ♚~ a 2. ♖:d4# **A**, 1... ♜~ b 2. ♖:c5# **B**, b) 1. ♖a5! t., 1... ♚~ a 2. ♖:c5# **B**, 1... ♜~ b 2. ♖:d6# **C**, c) 1. ♖d8! t., 1... ♚~ a 2. ♖:d6# **C**, 1... ♜~ b 2. ♖:e5# **D**, d) 1. ♖g5! t., 1... ♚~ a 2. ♖:e5# **D**, 1... ♜~ b 2. ♖:d4# **A**. 4×2 optical, „notation“-Rice cycle with regular orthodox force. (autor). Prekvapivý 4-fázový Riceov cyklus – oživenie Valuškových optických zámien spred desaťročí v novej forme.

■ **143:** 1. ♙d4? **A** hr. 2.e5# **B** (2. ♙e3? **C**), 1...d2 a 2. ♘g6# **D**, 1... ♜e5 2. ♙e3#, 1... ♙e1!, 1.e5! **B** hr. 2. ♘g6# **D** (2. ♙d4? **A**), 1...d2 a 2. ♙e3# **C**, 1... ♜:e5 2. ♙f6#, 1... ♜f8 2. ♙f6#, 1... ♜f6+ 2. ♙:f6#, 1... ♙:g3 2. ♙:g3#. Neue Buchstaben-Matrix unter Einbeziehung von Drohdualvermeidung. (autor)

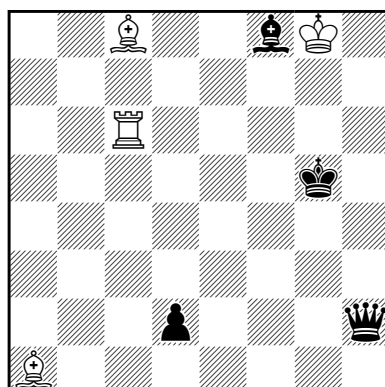
■ **144:** 1... ♜c4 2.b:c4#, 1...a4 2.b:a4#, 1... ♜:b3 2.c4#, 1... ♙:b4 2.a4#, 1. ♘c5~? hr. 2. ♖c5# **A**, 1... ♜:b3!, 1. ♘a4!? hr. 2. ♘c3# **B**, 2. ♖c5# **A**, 1... ♙:b4!, 1. ♘e4! hr. 2. ♘c3# **B** (2. ♖c5? **A**), 1... ♜c4 2. ♖c5# **A**, 1...a:b4 2. ♖c5# **A**, 1... ♙:b4 2. ♘d6# (2. ♘c3?), 1... ♙:b4 2.a4#, 1... ♜:e4 2.c4#. Predĺžený útok spojený so zámenami obrany a matu.

Petrašin Petrašiniović
Belehrad, Srbsko

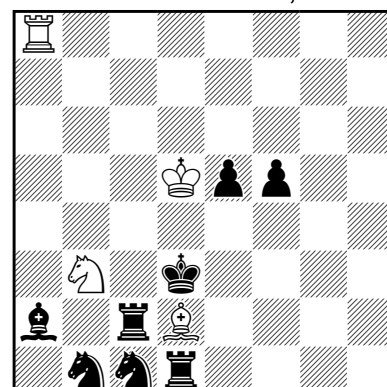
148 #4 (7+4)

Anton Bidleň & Juraj Lörinc
Humenné & Bratislava

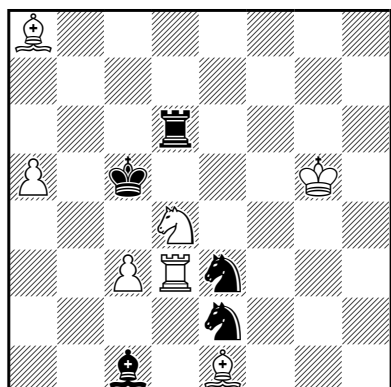
149 2.1.1.1 h#2 (4+4)

Zdeněk Zach
Bělá nad Radbuzou, Česko

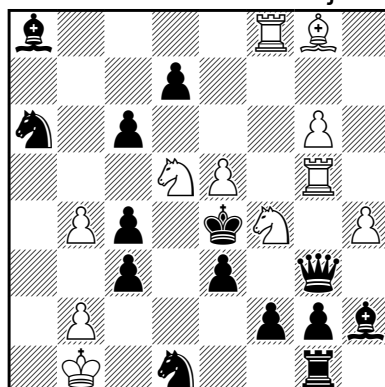
150 4.1.1.1 h#2 (4+8)

Jean Carf
La Ferte Saint Aubin
Francúzsko

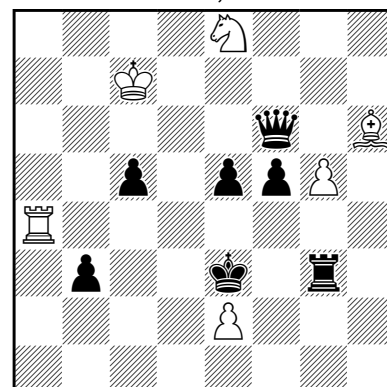
151 2.1.1.1 h#2 (7+5)

Emil Klemanič, Pezinok
venované M. Dragounovi
k získaniu titulu veľmajstra

152 4.1.1.1 h#2 (11+14)

Christer Jonsson
Skärholmen, Švédsko

153 2.1.1.1.1 h#2,5 (6+7)

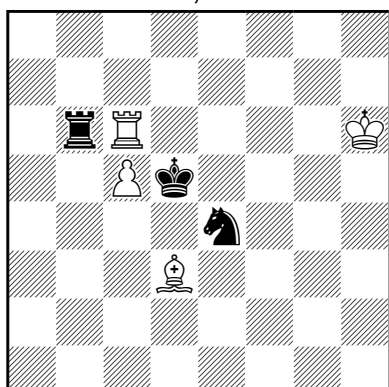
■ **145:** 1. ♖d3? hr. 2. ♖d4#, 1... ♕e3 2. ♖:e3#, 1... ♗d3 2. c:d3#, 1... ♗f3 2. ♖:f3#, 1... ♗f5 2. ♖f3#, 1... ♗g4+ 2. ♖:g4#, 1... e:d5! (2. ♖d4? ♕e3!, 2. ♖d3?), 1. ♗d3? hr. 2. ♗c5#, 1... d6 2. ♖:e6#, 1... ♗d3 2. c:d3#, 1... ♗g4+ 2. ♖:g4#, 1... ♕e3! (2. ♖:e3?), 1. ♖a2! hr. 2. ♖a4#, 1... ♕e3 2. ♖:e3#, 1... e:d5 2. ♗d3#, 1... ♕e2 2. ♖:e2#, 1... ♗d3 2. c:d3#, 1... ♗f3 2. ♖:f3#, 1... ♗f5 2. ♖f3#, 1... ♗g4+ 2. ♖:g4#, 1... ♕f1 2. ♖e3#. Mutual obstruction between white Knight and white Rook, each prevents the other from mating. (autor)

■ **146:** a) 1. ♖g1? A, 1... h2!, 1. ♖d3! a h2 2. ♖:h2 C ♕g8 3. ♖f2 ♕h8 4. ♖f8#, 1... ♕g8 2. 0-0 B hr. 3. ♕h2 ♕h8 4. ♖f8#, b) 1. 0-0! B hr. 2. ♕h2 t., 2... ♕h7 b 3. ♖f6 t., 3... ♕h8 4. ♖h6#, 1... ♕h7 b 3. ♖f6 D hr. 3. ♕h2 t., 3... ♕h8 4. ♖h6#, c) 1. ♖g1! A h2 2. ♖b2+ E ♕h7 3. ♗f6+ ♕h8 4. ♖g8#, 3... ♕h6 4. ♖c1#, d) 1. ♖a7! h2 2. ♖b2+ ♕g8 3. ♗f6+ ♕h8 4. ♖h7#, 3... ♕f8 4. ♖a3#. Štvorčatá v miniatúrnom podaní. Zámery bielych ťahov po čiernych obranách a=h2 a b=♕h7. Ďalšia z obľúbených Karolových zámien s nenáročnými riešeniami, ale bohato rozvetveným pís-menkovým zápisom a variabilnými matmi.

■ **147:** 1. ♖a5! t., 1... e4 2. ♖:e4 f3 3. ♖:f3 t., 3... d5 4. ♖e2#, 1... f3 2. ♖:f3 e4 3. ♖:e4 t., 3... d5 4. ♖d3#. Opäť riešiteľsky nie zložitá mereditka so sériou temp ♖. Úvodník je zaujímavý, ale ostatný obsah príliš fádny a jednoduchý.

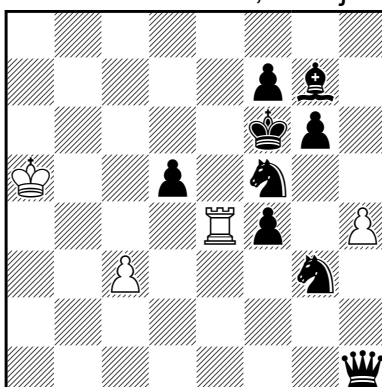
■ **148:** 1. ♖b7! t., 1... ♕c5 2. ♖e7+ ♕d4 3. ♗c2+ ♕c3 (♕d5) 4. ♖b4 (♖e4)#, 1... ♕e5 2. ♖e7+ ♕d4 3. ♗c2+ ♕c3 (♕d5) 4. ♖b4 (♖e4)#, 2... ♕f4 3. ♕f2 c3 4. ♖f6#, 1... ♕c3 2. ♗c2 ♕d2 3. ♖b1 c3(♕c3) 4. ♖e1(♖b4)#, 1... c3 2. ♖d5+ ♕e3 3. ♖e4+ ♕d2 4. ♖e1#. Pestrá a celo-šachovnicovo aktívna hra bielej ♖ vedie k štyrom rôznym matom. Popri forsírovaných variantoch zaujme po 1... ♕c3 tiché 2. ♗c2. Znova mereditka.

Alexander Fica
Praha, Česko

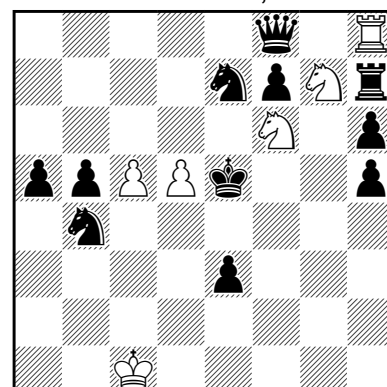
154 2.1.1.1.1.1 h#3 (4+3)
b) ♖d3→b5

Vasyľ Križanovskij
Červona Sloboda, Ukrajina

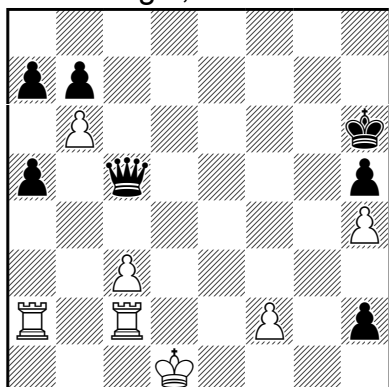
155 2.1.1... h#3 (4+9)

Vladimír Kočí
Ostrava-Zábřeh, Česko

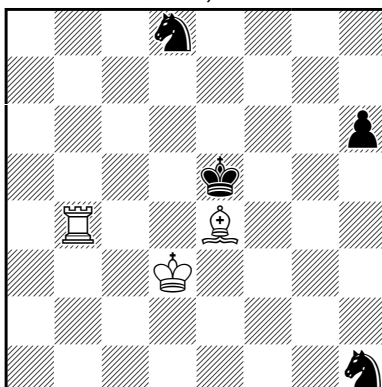
156 h#3 (6+11)
3.1.1.1.1.1

V. Agostini & G. Brunori
Perugia, Taliansko

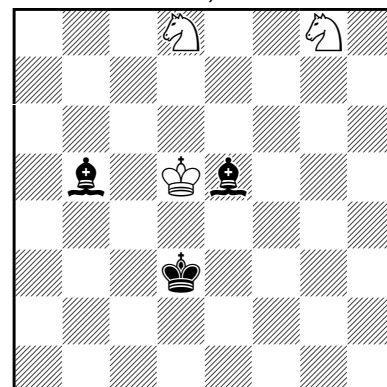
157 2.1.1.1.1.1 h#3 (7+7)

Mečislovas Rimkus
Kriūkai, Litva

158 3.1.1... h#3,5 (3+4)

Viktoras Paliulionis
Vilnius, Litva

159 3.1.1... h#4 (3+3)

■ 149: I. 1. ♖e7 ♖c3 2. ♗f6 ♖g3#, II. 1. ♗h5 ♖f6+ 2. ♗g6 ♖e7#. Nenápadná pozícia ob-
sahuje dve recipročné zámény funkcií figúr (♗h2-♖f8, ♖c6-♖a1).

■ 150: I. 1. ♗e2 ♖:a2 2. ♖c5+ ♗:c5#, II. 1. ♖e4 ♖e8 2. e3 ♖:e3#, III. 1. ♗:d2 ♖a3 2. ♖b1
♗:c1#, IV. 1. ♖c4 ♗:c1+ 2. ♗c2 ♖:a2#. Štyri pestré maty s bielym materiálom ♖ ♖ ♗, nájdenie
všetkých by možno trochu zamotalo hlavu riešiteľom.

■ 151: I. 1. ♗:c3 ♖d5 2. ♗b5 ♗b3#, II. 1. ♖:d4 ♖f2 2. ♖c4 ♖d5#. Ďalší h#2, v ktorom je
dôležité branie bielych kameňov. Účelom je v tomto prípade prečistenie línie pre pôsobnosť a
ťah bielych líniových figúr.

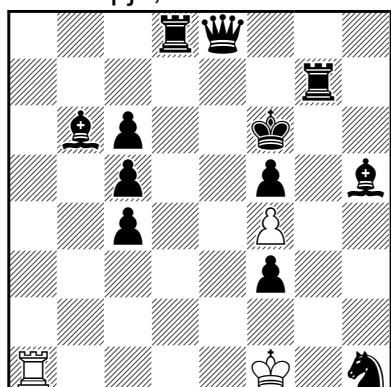
■ 152: I. 1. c5 b:c3 2. ♖:d5 ♖:d5#, II. 1. ♗h3 ♖c2 2. ♖:f4 ♖:f4#, III. 1. c:d5 ♖f7 2. ♗:f4
♖:d5#, IV. 1. ♗:f4 ♖f7 2. ♗:d5 ♖:f4#. Do tretice všetkého dobrého, tentoraz sú v rámci dvoch
dvojíc riešení bráni bieli jazdci celkovo šesťkrát. Je dôležité uvedomiť si, že matujúce ťahy tou
istou figúrou na to isté pole nie sú rovnaké.

■ 153: 1... ♖d4 2. c:d4 g6+ 3. ♗e4 ♗:f6#, 1... ♖g4 2. f:g4 ♗d6 3. ♗f4 g:f6#. Aby toho nebo-
lo málo, v pridanom bielom ťahu sa biela veža dvakrát obetuje pre blokujúce brania čiernych pe-
šiakov. Následne si ♗e8 a ♖g5 vymenia funkcie.

■ 154: a) I. 1. ♗:c5 ♖g5 2. ♗b3 ♖f4 3. ♗d4 ♖e4#, II. 1. ♗f6 ♖c8 2. ♗e6 ♖e8+ 3. ♗f7
♖g6#, b) I. 1. ♗e5 ♖f6 2. ♖d6 ♖d7 3. ♖d4 ♖f5#, II. 1. ♖b7 ♖c8 2. ♗e6 ♖g6 3. ♗e7 ♖e8#. Štyri modelové maty, ktoré zahŕňajú v pozícii a) echo (2,2) a v pozícii b) dva veľmi podobné ma-
ty, v ktorých dve polia sú raz blokované a raz pokryté bielym kráľom.

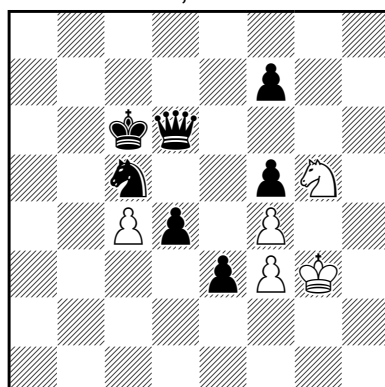
■ 155: I. 1. ♗d4 ♖e5 2. ♗e4 c:d4 3. ♗g5 h:g5#, II. 1. d4 ♖e8 2. ♗e4 c:d4 3. ♗e5+ d:e5#. Čierne kamene sa obetujú na d4 umožniac branie pešiakom (škoda opakovania), ale biely musí
najskôr opustiť e4 a umožniť tak druhý čierny ťah bez brania. Po druhej čiernej obeti nasleduje
modelový mat pešiakom.

Zlatko Mihajloski
Skopje, Macedónsko

160 2.1.1... h#4 (3+12)

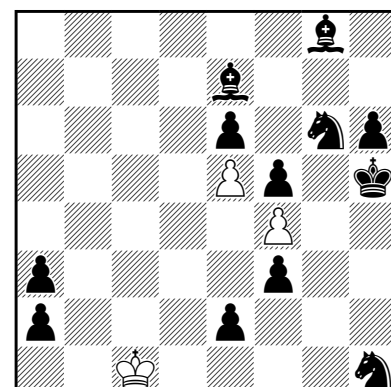
G. Pongrac & K. Wenda
Viedeň, Rakúsko

161 h#4 (5+7)

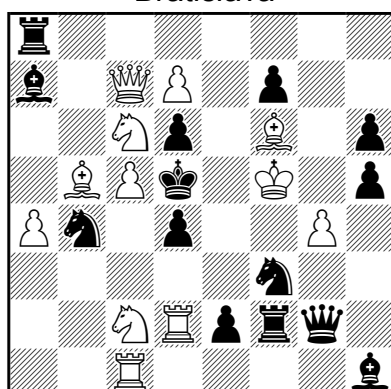
b) ♖d6→d3

Anton Bidleň
Humenné

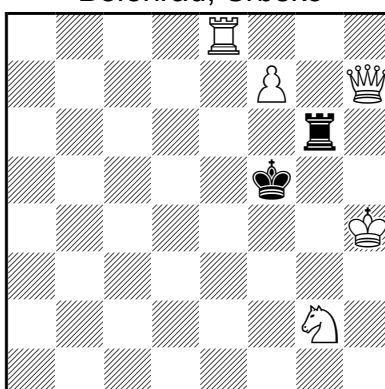
162 2.1.1... h#4,5 (3+12)

Peter Gvozdják
Bratislava

163 s#3 (12+14)

Milomir Babič
Belehrad, Srbsko

164 2 riešenia s#9 (5+2)

■ 156: I. 1. ♖a8 ♜:a8 2.a4 ♜:a4 3. ♞b:d5 ♞d7#, II. 1. ♞e:d5 ♞g:h5 2. ♚e6 ♜:f8 3. ♚e7 ♜e8#, III. 1. ♚:f6 d6 2. ♚:g7 d:e7 3. ♚:h8 e:f8 ♚#. Tri rôznorodé modelové maty s pomerne silným bielym materiálom. V dvoch hrajú tri biele figúry prvé husle, v poslednom riešení sú prekvapivo všetky tri brané. Takáto forma sa v zahraničnej literatúre moderne označuje ako antiidentita (ANI).

■ 157: I. 1. ♚:c3 ♜ab2

2. ♚c7 ♜:c7 3.a:b6 ♜:b6#, II. 1. ♚:f2 ♜:a5 2. ♚g2 ♜:g2 3. ♚h7 ♜:h5#. Čierna dáma prečistuje cestu ♜c2 a následne sa obetuje v bristolskom štýle. Napokon druhá biela veža dáva modelový mat.

■ 158: I. 1... ♜b7 2. ♚e6 ♜f7 3. ♞b7 ♚d4 4. ♞d6 ♞d5#, II. 1... ♚d2 2. ♚f4 ♞d3+ 3. ♚f3 ♜g4 4. ♞f2 ♞e2#, III. 1... ♜b5+ 2. ♚f4 ♜h5 3. ♚g4 ♚e3 4. ♞g3 ♞f3#. Tri echové modelové maty s materiálom ♚ ♜ ♞-♚ ♞. Pravda, v porovnaní s mnohými inými echovými úlohami, čierny jazdec účinkujúci v matoch nie je ten istý.

■ 159: I. 1. ♞f4 ♚c5 2. ♞e3+ ♚b4 3. ♚d4 ♞f6 4. ♞d3 ♞c6#, II. 1. ♞d4 ♚e6 2. ♚c4 ♚f5 3. ♚d5 ♞b7 4. ♞c4 ♞e7#, III. 1. ♞c6+ ♚e6 2. ♚e4 ♚f7 3. ♚f5 ♞e6 4. ♞e4 ♞h6#. Maty v tejto echovej úlohe sú veľmi obohrané, ale dej má jednu špeciálnu vlastnosť, ktorá môže zabezpečiť originalitu. (JL) White knights imitate each other's moves (♞b7-♞e7, ♞f6-♞c6, ♞e6-♞h6). (autor)

■ 160: I. 1. ♚g6 ♚g1 2. ♚h6+ ♚h2 3. ♞g6 ♜:h1 4. ♚h5 ♚g3#, II. 1. ♚e6 ♚e1 2. ♚d5+ ♚d2 3. ♞f7 ♜d1 4. ♞e6 ♚e3#. Hra a matové postavenia sú do veľkej miery symetrické, aj keď nie úplne. Na d-stĺpci ♚ pokrýva ♜d8, na h-stĺpci sa musí vyhnúť blokujúcemu strelcovi, okrem toho je rozdiel v kraji šachovnice a trojici blokujúcich pešiakov.

■ 161: a) 1. ♚e5 ♞e6 2. ♚d6 f:e5+ 3. ♚:e5 f4+ 4. ♚e4 ♞:c5#, b) 1. ♚e4 ♞h7 2. ♞d3 c5 3. ♚d5 f:e4+ 4. ♚:e4 ♞f6#. ♚ dvakrát blokuje pole, na ktoré chce neskôr vstúpiť ♚. Účel je v oboch prípadoch rovnaký, umožnenie brania pešiakom, ktorý by ináč nedokázal čierneho kráľa na toto pole pustiť.

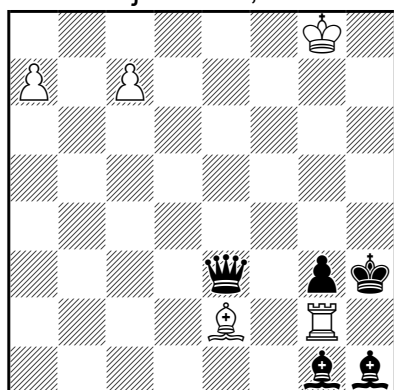
■ 162: I. 1... ♚c2 2. ♞d6 e:d6 3.e1 ♞ d7 4. ♞h4 d8 ♚ 5.f2 ♚d1#, II. 1... ♚d2 2. ♞f6 e:f6 3.e1 ♞ f7 4. ♞g2 f:g8 ♞ 5. ♞2h4 ♞f6#. Biely si premieňa pešiaka, aby mal čím matovať, čierny, aby mal čím blokovať h4. Pritom výber poľa bielej premeny a premenené figúry spolu súvisia príjemným spôsobom. Úloha je riešiteľná aj ako h#4, ale prvý tempový ťah bieleho kráľa, determinujúci zvyšok riešenia, je čerešničkou na torte.

■ **163:** 1. ♖b8? hr. 2. ♗e7+ ♕:c5 3. ♘:d4+ ♜:d4#, 2. ♗6:b4+ ♕:c5 3. ♘:d4+ ♜:d4#, 1... ♜:c2! 1. ♖a5!? hr. 2. ♗e7+ **A** ♕:c5 3. ♘:d4+ ♜:d4#, 2. ♗6:b4+ **B** ♕:c5 3. ♘:d4+ ♜:d4#, 1... ♕:c5 a 2. ♗e3+ **C** ♜c2 3. ♘:d4+ ♜f:d4#, 1... ♘:c5 b 2. ♗2:b4+ **D** ♘:b4 3. ♗:d4+ ♜:d4#, (1... ♜:c6 2. ♗2b4+ ♜:b4 3. ♗:d4+ ♜:d4#), 1... d:c5!, 1. ♗c1~? hr. 2. ♗2:b4+ ♕:c5 3. ♘:d4+ ♜:d4#, 2. ♗e3+ ♕:c5 3. ♘:d4+ ♜:d4#, 1... ♜:c6!, 1. ♗b1! hr. 2. ♗2:b4+ **D** ♕:c5 3. ♘:d4+ ♜:d4#, 2. ♗e3+ **C** ♕:c5 3. ♘:d4+ ♜:d4#, 1... ♕:c5 a 2. ♗e7+ **A** ♜c6 3. ♘:d4+ ♜f:d4#, 1... ♘:c5 b 2. ♗6:b4+ **B** ♘:b4 3. ♗:d4+ ♜:d4#, (1... ♜:c2 (♜d3) 2. ♗6b4+ ♜:b4 3. ♗:d4+ ♜:d4#). Odeská téma s rovnakými obranami v oboch fázach (AB)CD/(CD)AB, pravdepodobne iba druhé spracovanie v samomate (po prvýkrát s ťahom čierneho kráľa). Pridané sú pokusy s odťahom úvodníkových kameňov. Tento autorov komentár doplníme len poznámkou, že oddychové skladby od neho už dávno nie je možné vidieť.

■ **164:** I. 1.f8 ♗ ♕f6 2. ♗d7 ♕f5 3. ♗c5 ♕f6 4. ♗e4 ♕f5 5. ♗d2 ♕f6 6. ♖e7 ♕f5 7. ♗e3 ♕f4 8. ♖f8 ♗f6 9. ♖h6 ♗:h6#, II. 1.f8 ♘ ♕f6 2. ♖e7 ♕f5 3. ♖f7 ♗f6 4. ♖d5 ♕g6 5. ♖g8 ♕f5 6. ♗e3 ♕f4 7. ♖g5 ♕f3 8. ♖g2 ♕f4 9. ♘h6 ♗:h6#. Miniatúrka s dvomi riešeniami, premeny pešiaka na slabšiu figúru vedú k identickému matu, ktorý je dosiahnutý rôznymi cestami.

Vitalij Kovalenko

Boľšoj Kameň, Rusko

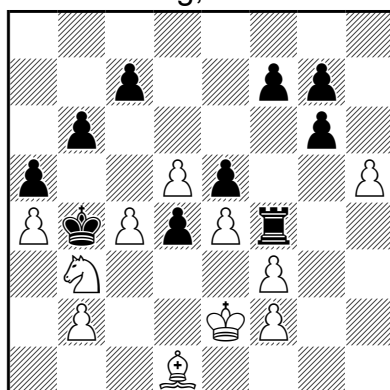

165

+ (5+5)

Peter Krug

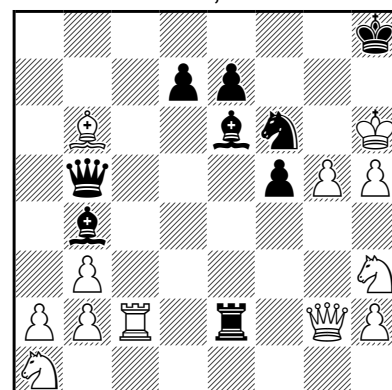
Salzburg, Rakúsko

166 čierny ťahá,+ (11+10)

Darko Hlebec

Belehrad, Srbsko

167

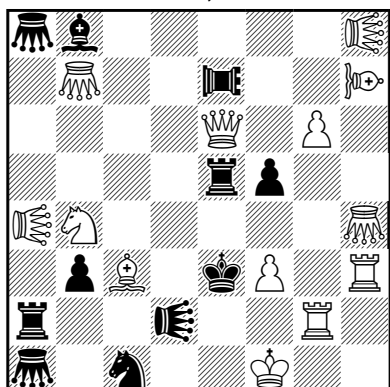
+ (12+9)

■ **165:** 1.c8 ♖+ (1. ♘g4+? ♕h4! =) 1... ♕:g2 (1... ♕h4 2. ♖g4 mat) 2.a8 ♖+ ♕h2 3. ♖:h1+! (3. ♖aa6? ♖g5+ 4. ♕f7 ♘d5+ 5. ♕e8 ♘c5! 6. ♖c7 ♖g8+ 7. ♕d7 ♖f7+ 8. ♕c8 ♘e6+ 9. ♕b7 ♖:c7+ 10. ♕:c7 g2 11. ♖:e6 g1 ♖ =) 3... ♕:h1 4. ♖h3+ ♘h2 5. ♖f1+ ♖g1 (5... ♘g1 6. ♘f3+ ♕h2 7. ♖g2 mat) 6. ♘f3+ g2 7. ♘:g2 mat. Matová štúdia s forsírovaným riešením a obeťou novej dámy.

■ **166:** 1... f5 (1... g:h5 2. ♗c1 ♕c5 3. ♗d3+ ♕d6 4. ♗:f4 ±, 1... ♗h4 2. ♗c1 ♕c5 3. ♗d3+ ♕d6 4. h:g6 f6 5. f4 e:f4 6. ♘c2 ±) 2. ♗:d4 e:d4 3. h6 g:h6 4. e5 ♕c5 5. ♕d3 (5. b4+? a:b4 6. d6 c:d6 7. e6 ♕c6 8. a5 d3+ 9. ♕:d3 (9. ♕e3 ♗:c4 10. ♘a4+ ♕b7 11. e7 ♗c8 ♚) 9... b3 ♚, 5. ♕d2? d3 6. b4+ a:b4 7. d6 c:d6 8. e6 ♕c6 9. a5 ♗:c4 10. ♘a4+ ♕b7 ♚) 5... g5 (5... ♗h4 6. b4+ a:b4 7. d6 c:d6 8. e6 ♕c6 9. a5 ♗h1 10. e7 ♕d7 11. a:b6 ♗:d1+ 12. ♕e2 ♕:e7 13. b7 ±) 6. b4+ a:b4 7. a5 (7. d6? c:d6 8. e6 ♕c6 9. a5 b3 10. a6 b2 11. ♕c2 d3+ 12. ♕:b2 ♗:c4 ♚) 7... b:a5 8. d6 c:d6 9. e6 ♕c6 10. ♘a4+ ♕c7 11. e7 ♗:f3+ 12. ♕e2 ♗f4 13. f3 a vyhrá. Boj o premenu pešiaka. Biely na splnenie tohto cieľa postupne obetuje jazdca a až 5 svojich pešiakov! Mínusom je slabšia ekonómia – autor použil úplne všetkých (!) pešiakov jednej súpravy – zriedkavý jav pri štúdiách.

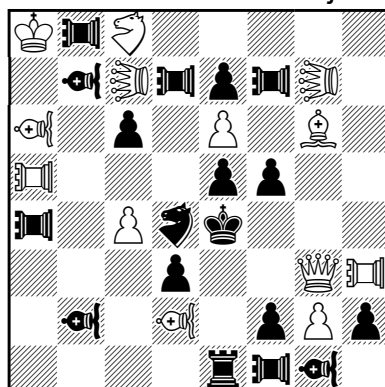
■ **167:** 1. ♗c8+ (1. ♖:e2? ♜g8+ 2. ♕g6 ♖d5 3. ♘d4+ ♖:d4 4. h6 ♖d6 5. ♕h5 =) 1... ♜g8+ (1... ♘g8 2. ♗f4 ♜g4+ 3. ♖:g4 ±) 2. ♗:g8+ ♘:g8 3. ♗f4 ♗e6+ (3... ♖:b6+ 4. ♗g6+ ♖:g6+ 5. h:g6 ♗:g2 6. g7 mat) 4. ♗g6+ ♗:g6+ 5. h:g6 ♖:b6 6. ♖b7! (6. ♖f2? ♖d6 =) 6... ♖d6 7. ♖b8! ♖d4 8. ♖:b4! ♖:b2 9. ♗c2! ♖g7+ 10. ♕h5 ♘f7 11. ♖b8+ (11. g:f7?, ♖b6? ♖h7 mat) a vyhrá. Štúdia na tému 9. svetovej súťaže. Pozícia je neekonomická a dosť neprirodzená. Autor je známy dosť „hlučnými“ predohrami a ani tu sa mu nepodarilo urobiť výnimku. ♘ a ♘ ani raz nepotiahnu a zmiznú zo šachovnice. Žiaľ, aj koniec ide akosi do stratena. Dosť už kritiky – plusom je malý počet vedľajších variantov.

Ján Dučák
Příbram, Česko

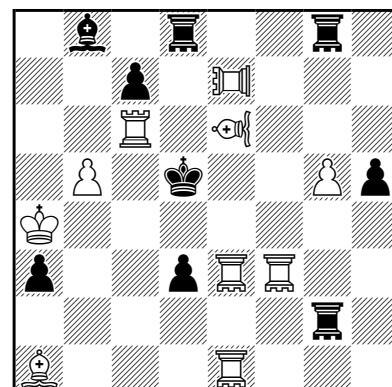
168 #2 (13+11)

Emil Klemanič, Pezinok
venované P. Gvozdjakovi
k získaniu titulu veľmajstra

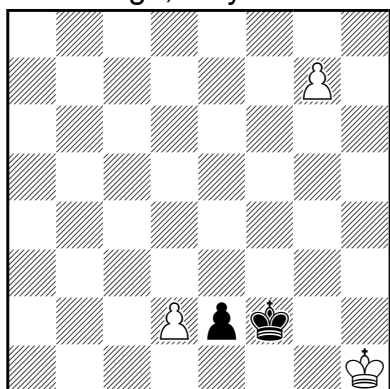
169 #2 (13+18)

L. Salai jr. & M. Dragoun
Martin & Praha

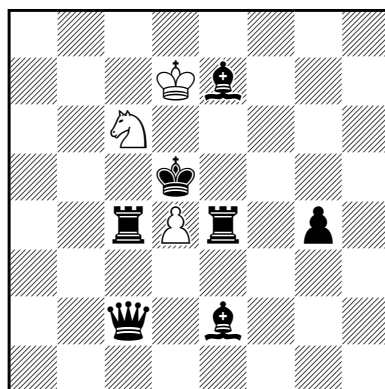
170 #3 (10+9)

Valerij Nebotov
Riga, Lotyšsko

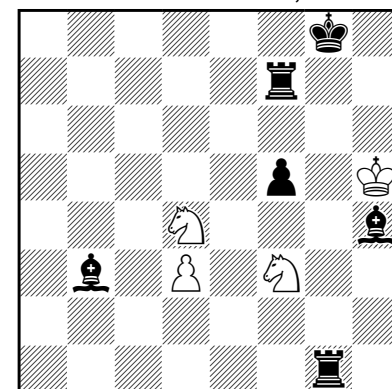
171 3.1.1... h#2 (3+2)
anticirčešach,
symetrický cirčešach

Jaroslav Štúň
Snina

172 3.1.1... h#2 (3+7)
equipolentný anticirčešach

Zdeněk Zach
Bělá nad Radbuzou, Česko

173 3.1.1.1. h#2 (4+6)
take & make

	a	b
A	B	C
B	C	A
C	B	A
A	C	B

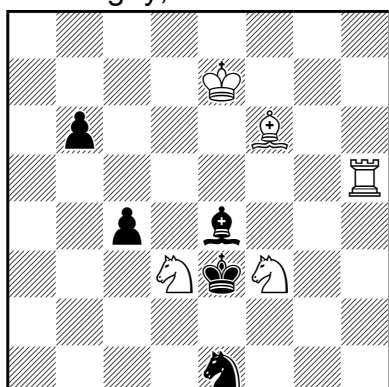
■ 168: 1. ♔c4? hr. 2.f4# A, 1...f4 a 2. ♕d4# B, 1... ♖e4 b 2. ♘d5# C, 1... ♞e2 2. ♚:e2#, 1... ♞d4 2. ♗:d4#, 1... ♜e4!, 1. ♙g4? hr. 2. ♕d4# B, 1...f4 a 2. ♘d5# C, 1... ♖e4 b 2.f4# A, 1... ♞e2!, 1.g7? hr. 2. ♘d5# C, 1...f4 a 2. ♕d4# B, 1... ♖e4 b 2.f4# A, 1... ♙f4 2. ♗h6#, 1... ♜:h7!, 1. ♞f7! hr. 2.f4# A, 1...f4 a 2. ♘d5# C, 1... ♖e4 b 2. ♕d4# B. Dvojnásobná cyklická zámena hrozbového a dvoch variantových matov, pričom v obidvoch cykloch sú využité rovnaké ťahy bieleho.

	a	b	c
A	!		
B		!	
C	B	A	D
D	A	B	C

■ 169: 1. ♞d6? hr. 2. ♗:d3# A, 1... ♞d4~! a, 1. ♜c3? hr. 2. ♗:e5# B, 1... ♞b5! b, 1.c5? hr. 2. ♗g4# C, 1... ♜c4!, 1... ♞d4~ a 2. ♗:e5# B, 1... ♞b5! b 2. ♗:d3# A, 1... ♞f3!! c 2. ♕:f5# D, 1. ♞h7! hr. 2. ♕:f5# D, 1... ♞d4~ a 2. ♗:d3# A, 1... ♞b5! b 2. ♗:e5# B, 1... ♞f3!! c 2. ♗g4# C. Syntéza recipročnej zámény a recipročného hrozbového paradoxu, Dombrovskisovej a Hanneliusovej témy, všetko s využitím čiernej korekcie. (autor)

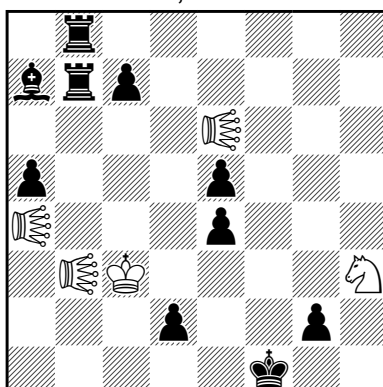
■ 170: 1. ♜d7! t., 1... ♞d~ 2. ♜d8 ~ 3. ♜d7#, 1... ♞g4 2. ♜g8 ~ 3. ♜f7#, 1...h4 2. ♜h7 ~ 3. ♜h5#, 1... ♞g6 2. ♜h3 ~ 3. ♜g2#, 1...d2 2. ♜:d2 ~ 3. ♜d3#, 1...a2 2. ♜:a2 ~ 3. ♙b3#, 1... ♕a7 2. ♜:a7 ~ 3. ♜a5#, 1... ♞c8 2. ♜:c8 ~ 3. ♜b7#. Skladba so štyrmi dvojicami variantov so zaujímavými škodlivými motívmi, charakteristickými pre metafigúry. V prvých dvoch dvojiciach je to umožnenie ťahu odblokovaním, čo sa využíva najprv v prvom ťahu, potom v druhom, v druhých dvoch dvojiciach je to umožnenie ťahu antibatériovým bráním, a opäť raz s využitím k priamemu matu, potom k antibatérióvemu matu.

Pierre Tritten
Gagny, Francúzsko

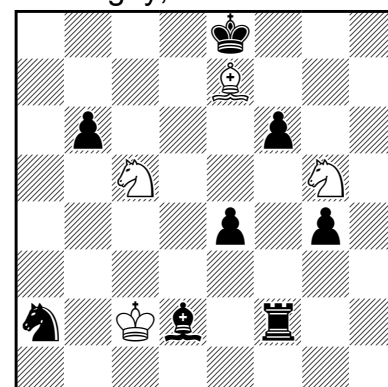
174 2.1.1.1 h#2 (5+5)
take & make

Anatolij St'opočkin
Tula, Rusko

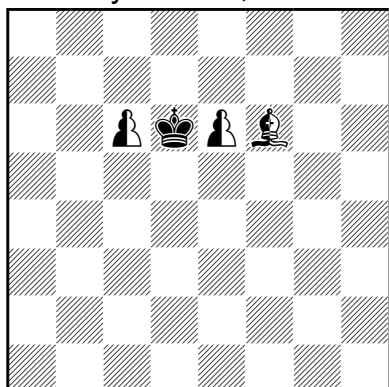
175 2.1.1. h#2 (5+10)

Pierre Tritten
Gagny, Francúzsko

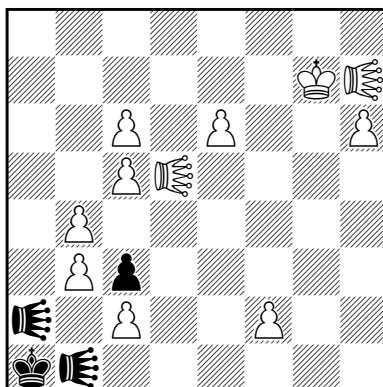
176 2.1.1.1.1 h#2,5 (4+8)
take & make

Michael Grushko
Kiryat-Bialik, Izrael

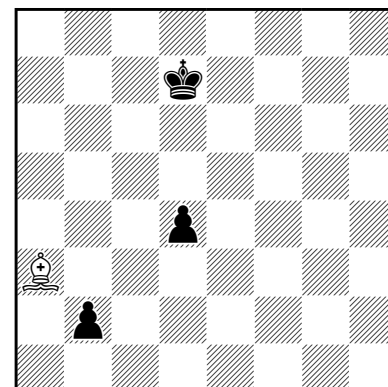
177 h#2,5 (0+1+3)
anticircešach, circe parrain
2.1.1.1.1

**M. Parrinello &
M. Guida & G. Brunori**
Taliansko

178 h#3 (11+4)
2.1.1.1.1
♞=kontracvrček (anticvrček)

Jaroslav Štůň
Snina

179b) ♔a3→d6 h#4 (1+3)
einsteinovský šach,
výmenný circešach=PWC

■ 171: I. 1. ♔e3 g8♞ 2. ♔d4 ♞d5#, nejde 3. ♔:d5(♞e8,♞e4+)?, II. 1. ♔g3 g8♞+ 2. ♔h4 ♞g4#, nejde 3. ♔:g4(♞e8,♞c6+)?, III. 1. ♔e1 g8♞ 2. ♔f1 ♞g1#, nejde 3. ♔:d5(♞e8,♞d7+)?
Tri riešenia s rovnakou premenou na dámu a zaujímavým odôvodnením matujúcich ťahov.

■ 172: I. 1. ♙d3 ♘a5 2. ♚e2 ♘:c4[♘c4→e3]#, II. 1. ♚e6 ♘d8 2. ♚e4 ♘:e6[♘e6→f4]#, III. 1. ♙b4 ♘:b4[♘b4→a2] 2. ♚a4 ♘b4#. Tri riešenia s dobrým využitím zvolenej exopodmienky a s modelovým matom v prvom z nich.

■ 173: I. 1. ♔f8 ♞:h4→d8 2. ♚g8 ♘:b3→e6#, II. 1. ♚e7 ♞h6 2. ♚e4 d:e4→e8♞#, III. 1. ♚fg7 ♘:b3→f7 2. ♔h7 ♘:h4→f6#. Celkom pekné matové zakončenia, ale buď v nich nie je modelový mat, alebo v nich nehrajú všetky biele kamene.

■ 174: I. 1. ♞:d3(♞e5) ♞d6 2. ♔:f3(♞d4) ♞:e5(♞f3)#, II. 1. ♙:f3(♙e5) ♞d7 2. ♔:d3(♞c5) ♙:e5(♙c3)#. Black sacrifice allowing reciprocal annihilation-batteries. (autor)

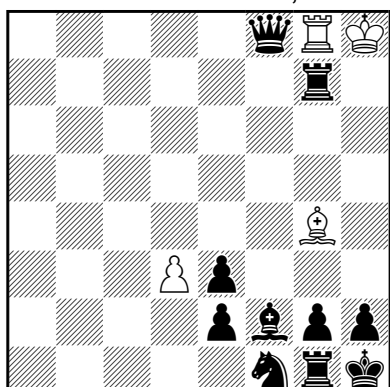
■ 175: I. 1. ♚b6 ♞f4 2.e:f4 ♞f7#, II. 1. ♙b6 ♞d3 2.e:d3 ♞a6#. Grimshaw & Zilahi. (autor)

■ 176: I. 1... ♘g:e4(♘e3) 2.b:c5(♙b3)+ ♞:d2(♞a5) 3. ♔:e7(♞a3) ♘c4#, II. 1... ♘d3 2.f:g5(♙h3) ♞:d2(♞h6) 3. ♔:e7(♞h4) ♘:f2(♘f5)#. Zilahi, black line clearing by black, echo model mates. (autor)

■ 177: I. 1... ♙f6-e5+ 2. ♔d6:e5[♞e5→e8] ♙e6-e7 [+ ♙e6] 3. ♔e8:e7[♞e7→e8] ♙e6-f7 [+ ♙f8=♞]#, II. 1... ♙e6-e7 2. ♔d6-e6 ♙c6-c7 3. ♔e6:f6[♞f6→e8] ♙c7-c8=♞ [+ ♙f7]#. Čo všetko dokážu neutrálne kamene s pomocou zvolených druhov circešachu.

Zdeněk Zach

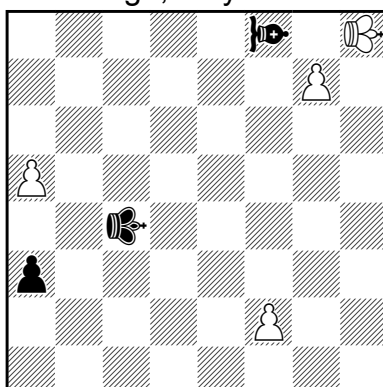
Bělá nad Radbuzou, Česko

180 1.2... **h#4** (4+10)
Haanov šach

Valerij Nebotov

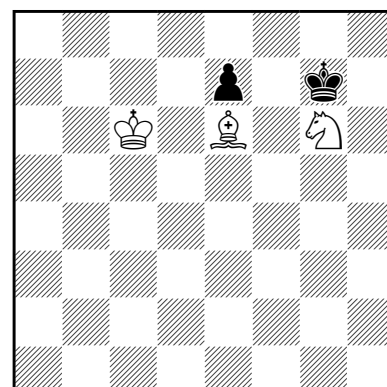
Riga, Lotyšsko

181 **h=2** (4+3)
madrasi, vulkanický circešach,
♖=lenivý kráľ, ♜=bravý strelec

Jaroslav Štůň

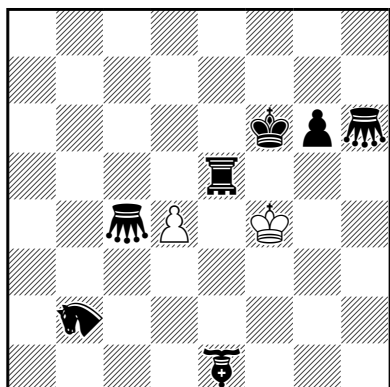
Snina

182 **sh#10** (3+2)
výmenný circešach=PWC

Václav Kotěšovec

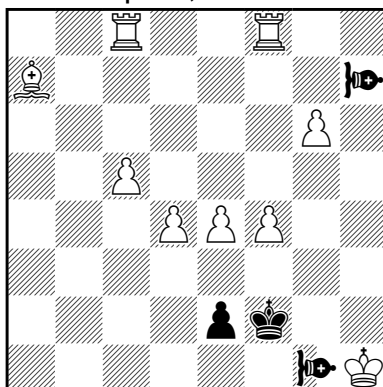
Praha, Česko
venuje Jurovi Brabcovi
k 75. narodeninám

183 **sh#75** (2+7)
Maximálnik

T. Érsek & J. Mikitovics

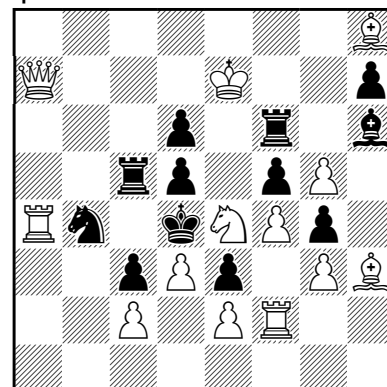
Budapešť, Maďarsko

184 **sh=9** (9+4)
Chameleón-strelec g1, h7

Anton Bidleň

Humenné
podľa Václava Kotěšovca

185 **sh=20** (13+12)

■ **178:** 1.♙:h7 ♜g8 2.♙h1 ♜g1 3.♙b1 ♜d4#, 1.♙:d5 ♜d7 2.♙a5 ♜a4 3.♙a2 ♜d4#. Rundlaufs by ♙b1 and ♙a2, Zilahi and mates on the same square. (autor)

■ **179:** a) diagram, 1.♙d8 ♙:b2=♖[+♙a3] 2.a:b2=♜[+♖a3] ♖a4=♙ 3.♜:a4=♙[+♙b2] ♙:d4=♖[+♙b2]+ 4.♙d7=♜ ♖:d7=♙[+♜d4]#, b) 1.♙:d6[+♙d7] ♙b5=♜+ 2.♙c5 ♜:d4=♙[+♙b5]+ 3.♙b4 ♙:b2=♖[+♙d4]+ 4.♙a5 ♖:b5=♙[+♙b2]#. Výmena miest čiernych figúr, v a) b2↔d4, v b) d4↔b2. (autor)

■ **180:** 1.♜g3 ♙f3 2.♜e4 ♙:g2 3.♙:g2 ♖:g7 4.♙h3 ♖h7#, 1...♙h3 2.♜f5 ♙:g2 3.♙:g2 ♖:f8 4.♙f3 ♖:f5#. Dva varianty v neobvyklom druhu exošachu.

■ **181:** 1.a2! t., 1...g:f8 ♙ 2.a1 ♙+ ♙f6(♜f8)=, 1...g8 ♖ 2.a1 ♖ ♖g1=, 1...g:f8 ♙ 2.a1 ♙+ ♙g7(♜f8)=, 1...g:f8 ♜ 2.a1 ♜ ♜d7(♜f8)=. Téma Babson. (autor)

■ **182:** 1.♙f6 2.♙:e6[+♙f6] 3.♙f5 4.♙:g6[+♜f5] 5.♙f7 6.♙e6 7.♙:f5[+♜e6] 8.♙:f6 [+♙f5] 9.♙f7 10.♙e8 ♙g6#. ♙ zabezpečí výmenu polí, na ktorých stojí ♙ a ♜ a potom sám „vlezie“ do matovej jamy.

■ **183:** 1.♙e3 2.♙a5 3.♙d6 4.♙g5 5.♙f8 6.♙c7 7.♙c8 8.♙f8 9.♙g8 10.♙g5 11.♙d6 12.♙a5 13.♙b8 14.♙a8 15.♙a5 16.♙a4 17.♙e4 18.♙h7 19.♙d6 20.♙g5 21.♙f8 22.♙c7 23.♙b7 24.♙b4 25.♙a5 26.♙b3 27.♙a3 28.♙a1 29.♙d2 30.♙e1 31.♙g3 32.♙h3 33.♙h4 34.♙e7 35.♙f8 36.♙d2 37.♙a1 38.♙b4 39.♙a3 40.♙e3 41.♙d3 42.♙h7 43.♙b2 44.♙a5 45.♙b8 46.♙a8 47.♙a2 48.♙a5 49.♙b2 50.♙e3 51.♙b4 52.♙a1 53.♙d2 54.♙e2 55.♙e1 56.♙a1

57. ♖b4 58. ♖c7 59. ♜b7 60. ♖f8 61. ♖e5 62. ♜e6 63. ♖f8 64. ♜e7 65. ♜a7 66. ♜a2 67. ♖g5 68. ♖d6 69. ♜e7 70. ♜f7 71. ♖g5 72. ♖f2 73. ♜g2 74. ♜g7 75. ♖e5 d:e5#. Milý Juro, nechtěl bych, aby se ve stínu Bedřových 80-tin zapomnělo na Tvoje významné jubileum. Bedřovi jsem už jednu úlohu věnoval, dovol mi proto, abych věnoval jinou úlohu i Tobě. Srdečně Tě zdraví Václav. (autor)

■ **184:** 1. ♖f1 2. ♖:d4=♜ 3. ♜d6=♜ 4. ♜:g6=♜ 5. ♜:f4=♖ 6. ♖f5=♜ 7. ♜:c5=♜ 8. ♜c2=♜ 9. ♜e1=♖ ♜c1=. Rundlaufs are with two cBs. (autori)

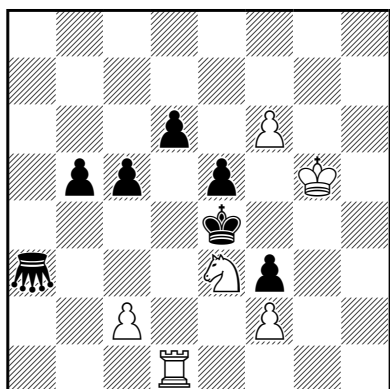
■ **185:** 1. ♙g7 2. ♜f8 3. ♜b8 4. ♜b6 5. ♜c4 6. ♜a6 7. ♜c5 8. ♜:e4 9. ♜:f2 10. ♜:h3 11. ♜f2 12. ♜e4 13. ♜c5 14. ♜a6 15. ♜b4 16. ♜c5 17. ♜b8 18. ♜f8 19. ♜f6 20. ♙h6 g:h6=. Úloha by mala byť „svetový rekord v sériovoťahovom pomocnom pate s témou návratov“. (autor)

Bedrich Formánek: CVRČEK 100-ROČNÝ

Anglický šachový skladateľ Thomas Rayner Dawson (1889 – 1951) sa mimoriadne zaslúžil o rozvoj svetového kompozičného exošachu, a to jednak svojou veľmi rozsiahlou tvorbou (6440 skladieb, z toho 5417 exo), ale aj „vynájdenním“ celej série exokameňov a exopodmienok. Osobitný úspech dosiahol figúrou, ktorú nazval grasshopper (čo je v zoológickom preklade do slovenčiny kobylka, ale aby sa jej iniciálka nemýlila s kráľom, nazvali sme ju cvrčkom). Ako sám napísal vo veľkej šachovej rubrike anglického denníka *Cheltenham Examiner*, inšpiráciu dostal z figúry čínskeho šachu „kanón“, ktorého pôsobnosť (v smeroch veže) sa uplatní až po preskočení ľubovoľného iného kameňa. (Mimochodom, prekladom slova kanón do čínštiny je pao...) Pravda, TRD urobil dve korekcie: pohyblivosť rozšíril na smery dámy a zároveň zúžil iba na jedno pole tesne za preskakovaným kameňom. A prvé dve skladby s cvrčkami uverejnil v júli 1913. (Na dôvažok do tretice pridávame historicky prvú cvrčkovú skladbu od slovenského autora.)

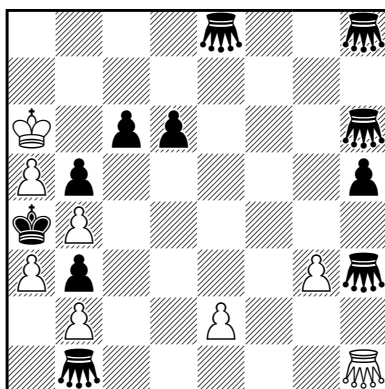
Takže táto exofigúra č.1 spríjemňuje chvíle labužníkov kompozičného šachu už jedno celé storočie. A o jej obľúbenosti svedčí aj databáza WinChloe: momentálne je v nej už okolo 11-tisíc skladieb s cvrčkami a štatisticky každým týždňom ďalšie pribúdajú...

T. R. Dawson
Cheltenham Examiner
3. 7. 1913

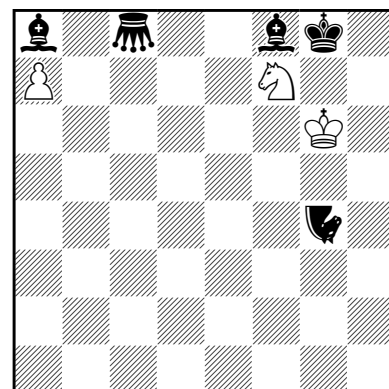
186 #2 (6+7)

T. R. Dawson
Cheltenham Examiner
3. 7. 1913

187 #2 (?) (8+11)

Bedrich Formánek
4596 Feenschach
11.-12. 1959

188 2.1.1.1 h#2 (3+5)

■ **186:** 1. ♘f5 t., 1... ♜g3 2. ♘:g3# (♘:d6?), 1...c4 2. ♘:d6#, 1...b4 2.J:df6# (1...d5 2. ♜e1#).

■ **187:** 1. ♖b7 t., 1...c5 2. ♜a8#, 1... ♜f3+ 2. ♜e4#, 1...h4 2. ♜:h4#, 1...d5 2. ♜:c6#, 1... ♜e1 2. ♜d1#, 1... ♜d8(♜a1) 2. ♜a1#. V publikovanom riešení sa uvádza aj 1... ♜h4 2. ♜:h4# (?), pravda, tomuto „matu“ bráni 2... ♜:h4! Dvojťažka teda nemá riešenie, ale nie je vylúčené, že z diagramu vypadol ♜h7...

■ **188:** I. 1. ♙d5 a8♜ 2. ♜c6 ♜:d5#, II. 1. ♙b7 a8♜ 2. ♜c6 ♜:d2 mat. Cvrček c8 umožňuje premenu pešiaka na cvrčka a zároveň znemožňuje šach 1...a8♜+.

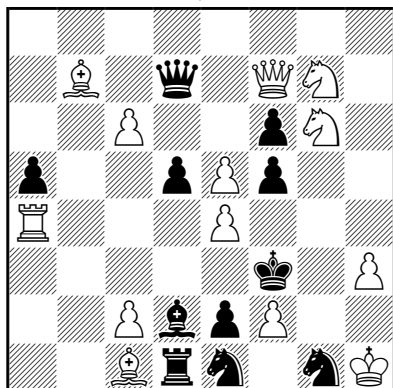
DEFINITÍVNE VÝSLEDKY

JT LEHEN 85 C 3. 6. 2010, Pongráczov cirčešach. Autori nekorektných skladieb 1049 a 1050, PAM 79, 2012 skladby opravili do pozícií **189** a **190**.

Ján Dučák

oprava zvl. cena

Lehen 85 JT, C 3. 6. 2010

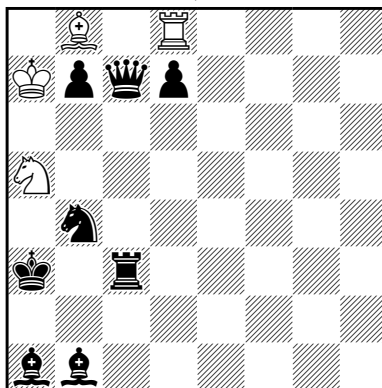

189 #2 (13+11)
Pongráczov cirčešach typ L

Ľ. Lačný & Ľ. Kekely

oprava I. cena

Lehen 85 JT, C 3. 6. 2010

190 2.1.1.1 h#2 (4+8)
Pongráczov cirčešach

	a	
A	B	C
B	C	A

■ **189:** 1. ♖:d5 (♠d7→♚d8)? **A** hr. 2.e:f5(♠f7)# **B**, 1... ♙d2~(b4) a 2. ♘h4# **C**, 1... ♙e3!, 1.e:f5(♠f7→♚d1→♚a8)! **B** hr. 2. ♘h4# **C**, 1... ♙b4 a 2. ♖:d5(♠d7→♚d8)# **A**, 1...d4 2.c:d7 (♚d8)#.

■ **190:** 1. ♚c8 ♙e5 2. ♚b3 ♘:b7(♠b7→♘b1→♙c8→♚d8→♚a1→♙f8)#, 1. ♚f4 ♙d6 2. ♚f8 ♙:f8 (♚d8→♚a1→♙f8→♙c1)#.

Rozhodca Juraj Lörinc opravy posúdil s týmto výsledkom: „V **190** sa opravou podľa môjho názoru stratila podstatná časť hodnotného pongráczovského obsahu. Zatiaľ čo pôvodná intencia zahŕňala dynamickú hru na 8. rade s výraznou zmenou reťaze premiestnení v matujúcom ťahu, toto už v opravenej verzii nie je. Preto úlohu udeľujem 4. čestné uznanie a pôvodná II. cena sa stáva I. cenou. Oprava **189** si zachovala pôvodný obsah a jej vyznamenanie sa nemení.“

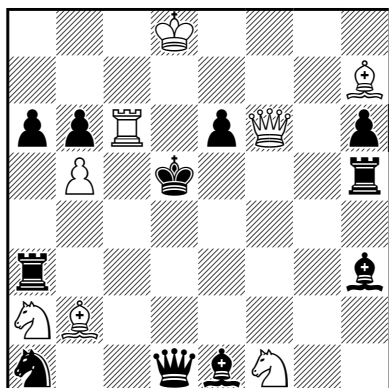
Definitívny výsledok jubilejnej súťaže Lehen 85 je potom tento:

I. cena 471 Ľudovít Lačný, zvláštna cena **189** Ján Dučák, 1. čest. uznanie 469 Ľudovít Lačný, 2. čest. uznanie 468 Ľudo Lehen, 3. čest. uznanie 467 Ľ. Lačný a Ľ. Lehen, 4. čest. uznanie **190** Ľ. Lačný a Ľ. Kekely, pochvaly 464, 465, 466 Juraj Brabec, 463 Ľuboš Kekely.

KLUB PONGRÁCZ 20 JT, C 3. 8. 2012 – dvojťažky. K predbežnému výsledku prišla námietka od W. Brucha voči úlohe A. Pankratjeva, 2. čestné uznanie – predchodca V. Ďačuk, Nove Žitja, 1989, I. cena, ♖b2, ♚e3, ♚d7, ♙e1, ♙e8, ♙b3 (6) – ♖b5, ♙a8, ♘c6, ♠a6, e6 (5), 2#, 1. ♙f2? ♘d4!, 1. ♙b4? a5!, 1. ♙a5! Rozhodca E. Klemanič námietku uznal a úlohu A. Pankratjeva vylučuje zo súťaže. **Pôvodné 3. čestné uznanie P. Novického mení na 2. čestné uznanie** a 3. čestné uznanie neudeluje. Ostatné vyznamenania ostávajú bez zmeny.

Samuel Leites

Skakbladet IV/1976

191 #2 (8+11)

■ **191:** 1. ♙e8? hr. 2. ♚d8#, 1... ♚c3 2. ♘b4#, 1... ♙c3 2. ♘e3#, 1... ♚f5 2. ♚e6#, 1... ♙f5 2. ♚e5#, 1... a:b5!, 1. ♙c3? hr. 2. ♘b4# a ♘e3#, 1... ♚f5 2. ♚e6#, 1... ♙f5 2. ♚e5#, 1... ♘c2!, 1. ♙f5! hr. 2. ♚e6# a ♚e5#, 1... ♚c3 2. ♘b4#, 1... ♙c3 ♘e3#, 1... ♚f5 2. ♚e6#, 1... ♙f5 ♚e5#, 1... ♚e2 2. ♚d4#.

Proti predbežným výsledkom skladateľských súťaží uverejnených v PAM 81, 2012 (**h# 2009, exo 2009, h# 2010, #3 2010-11, #n 2010-11, +/- 2010-11, h# 2011, exo 2011**) neprišli žiadne námietky a preto sa stávajú definitívnymi.

Marek Kolčák: VILNIUS 2013

Najsevernejšie lokalizované Majstrovstvá Európy privítala litovská metropola Vilnius. Litva je rovinatá krajina, najvyšší kopec nepresahuje 300 metrov nadmorskej výšky. Dokonca aj Holandsko má v oblasti Maastrichtu o niečo vyššie pahorky (zistil som to až vo Wikipédii, Holanďania na exkurzii boli presvedčení, že sú nižší). Z deviatich majstrovstiev Európy malo Slovensko šesťkrát štvorčlenné družstvo. Bolo to vždy, keď sme cestovali pozemnými spojmi. Len čo sme museli letieť, zmohli sme sa iba na troch reprezentantov. Keby nepriletel „Luxemburčan“ Richard Dobiaš, mohli sme byť vo Vilniuse iba dvaja. Richard neriešil súťažne vyše piatich rokov. Ukázalo sa, že to nebol handicap, po ME a opene posunul svoj osobný koeficient o 75 bodov vyššie.

Open bol výborne vybraný (rozhodca Mečislovas Rimkus), skladby boli ťažké, ale každá sa dala vyriešiť. Víťaz Alexandr Ažusin stratil 12,75 bodu, hviezdne poľské duo 13,5. Skvele riešil Michal Dragoun, získal síce iba zemiakovú medailu, ale ďalšou normou potvrdil, že mu veľmajstrovský titul patrí plným právom. Richard a Oliver riešili nad úroveň svojho ratingu, ja som sa zasekol na druhej trojťažke a ratingové body som priehršťami strácal.

V hlavnom turnaji sme nemali veľké oči. Nakoniec družstvo s dvomi riešiteľmi z druhej desiatky slovenského rebríčka nedopadlo až tak katastroficky. Všetci sme riešili lepšie ako predpovedal rating. Celú súťaž sme dýchali na chrbát papierovo oveľa silnejším Čechom. Michala jeho partneri nepodržali, obzvlášť nešťastnú súťaž absolvoval Miloslav Vanka. Nedarilo sa mu, ale aj ostatní seniori kiksovali, takže bol pred posledným kolom vo vedení v seniorskej kategórii. Sympatický český reprezentant sa stal ďalšou obeťou Klemaničovho syndrómu (nevyriešil dvojťažový samomat) a predbehli ho hneď traja konkurenti, ktorí mali kuriózne rovnaký počet bodov. Ani jeden z nich neušetril ani minútku, seniorský titul z Kyjeva obhájil Harri Hurme vďaka tomu, že bol najstarší. Oliver Ralík sa oproti Kyjevu zlepšil o dve priečky (ôsme miesto).

Poliaci potvrdili svoju súčasnú dominanciu. Ku kolektívnemu titulu majstra sveta pridali aj európsky a Piotr Murdzia dovŕšil individuálny eurohetrik. Víťazstvo mu prinieslo aj návrat na čelo ratingovej listiny pred absentujúceho Jevsejeva. Strieborní boli tradične silní Srbi. Zlepšujúca sa Ukrajina odsunula na nemedailovú pozíciu Rusko. Pavlovi Kameníkovi sa výber skladieb vydaril, nebola potrebná ratingová korekcia. O ich obťažnosti svedčí aj to, že majster Európy spotreboval všetok čas na riešenie.

Usporiadateľské duo Vilimantas a Vidmantas Satkus pripravilo prudkú inováciu obvyklých sprievodných súťaží. Quick bol rozdelený na tri dekády dvojťažiek, pomocných matov a samomatov. Ešte väčšou modifikáciou prešlo solving show, do ktorého postúpilo 24 najlepších z quicku. Dvanásť dvojíc absolvovalo 9 kôl švajčiarskym systémom (všetky dvojice riešili naraz postupne dvojťažku, pomocný mat a samomat). Riešenia sa písali na pripravený formulár. Quick vyhral Ažusin pred Kovačevićom a Mukosejevom (Michal Dragoun delil piate miesto s Limontasom). Vo švajčiarskom solvingu vyhral Eddy Van Beers pred Mestelom a Uitenbroekom. Michal bol tradične štvrtý, ja som delil štrnásť miesto.

Súťaže juniorov a žien boli neoficiálne pre nenaplnenie kvantitatívneho limitu účastníkov. Najlepší junior bol Kacper Piorun pred Rusmi Viktorovom a Ganginom, ženy si zopakovali umiestnenie z Kyjeva (Bylinkina pred Kožakinou). Mišta a Solovčuk sú noví medzinárodní majstri, titul im udelia na kongrese v Batumi.

9. ME Vilnius 27. - 28. 4. 2013 (69 účastníkov)

		meno	štát	rating	body	čas	perform	zmena
1.	GM	Piotr Murdzia	POL	2747	72,25	360	2830	+19
2.	GM	Eddy Van Beers	BEL	2687	66,5	359	2732	+11
3.	GM	Vladimir Podinić	SRB	2636	65,5	354	2715	+18